

Seyfe Gölü Nasıl Seyfe Çölü Oldu?

Seyfe Gölü, Orta Anadolu’da Kırşehir ilinin kuzeydoğusundaki tektonik kökenli çukurlukta bulunan bir göl, Kırşehir ili Mucur ilçesi sınırları içerisinde yer alıyor.

1990’lı yıllarda sadece ülkemizin değil, bulunduğumuz coğrafyanın da en önemli sulak alanlarından biri. O kadar ki, Türkiye’nin 1994 yılında taraf olduğu kısaca RAMSAR Sözleşmesi olarak bilinen “Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanların Korunması Hakkında Sözleşme” listesine dâhil ettirilen ilk 5 sulak alandan biri (Diğerleri Kayseri Sultan Sazlığı, Burdur Gölü, Balıkesir Kuş Gölü, Bursa Uluabat Gölü ve Samsun Kızılırmak Deltası).

Seyfe Gölü, uluslararası ölçütlere göre, Önemli Kuş Alanı, Önemli Doğa Alanı ve Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alan; bölge aynı zamanda Anadolu’daki en eski yerleşimlerden biri; bunu göl çevresinde bulunan 30’un üzerindeki höyükten anlıyoruz.

1990’lı yıllarda her yıl göç ve kışlama dönemlerinde on binlerce su kuşu gölde barınıyor, binlercesi göldeki adalarda kuluçkaya yatıyor. Bunlardan en önemlileri flamingolar, kaşıkçılar, Macar ördekleri, mahmuzlu kızkuşları, Akdeniz martıları, gülen sumrular ve küçük sumrular. Seyfe Gölü o dönemde ülkemizde Tuz Gölü’nden sonra en fazla sayıda (2000 çift) flamingonun kuluçkaya yattığı alan. Bu özelliklerinden dolayı 1989 yılında I. Derece Doğal Sit Alanı, 1990 yılında Tabiatı koruma alanı ilan edilerek koruma altına alınmış, 1994 yılında ise Ramsar Sözleşmesi listesine dâhil ettirilerek alanın korunacağı uluslararası düzeyde taahhüt edilmiştir. Ancak, uluslararası sözleşmelerle ve ulusal mevzuatımızla koruma altına alınması pek çok koruma alanında olduğu üzere Seyfe Gölü’nü korumaya yetmedi. 2000’li yıllara gelmeden Seyfe Gölü göl olmaktan çıktı çöle döndü.

Peki, 7500-8000 hektarlık göl nasıl çöl oldu.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü kuzeyden yüzey akışıyla Göle gelen suları 23 km’lik tahliye kanalı açarak Kızılırmak’a boşalttı. Gölü besleyen en önemli su kaynağının tamamı önce tarım alanlarının sulanması için çevre köyler tarafından, daha sonra da içme ve kullanma suyu olarak Mucur ilçesi tarafından alındı. Tüm Orta Anadolu’da olduğu üzere tarım alanlarını sulamak için yasal veya kaçak yüzlerce kuyu açıldı. Neticede göl tamamen kurudu.

Doğa korumacıların feryatları ve çabaları sonuçsuz kaldı. Alanı korumaktan sorumlu kurumlar ise maalesef hiçbir şey yapamadılar. Alanın tabiatı koruma alanı olması, I. derece doğal sit

olması Seyfe Gölü'nü korumadı. Ramsar listesine dâhil ettirilerek sözleşmeye taraf olan 170 ülkeye taahhüt edilen “Alanın doğal yapısını ve ekolojik karakterini aynen koruyacağız” teminatı boş ve havada kaldı.

Sürdürülebilirlik kavramı en basit anlatımıyla bizden şunu yapmamızı istiyor.

“Yeryüzünün kaynaklarını öyle kullanın ki (başka bir anlatımla koruyun ki), sizin yaralandığınız kadar gelecekte çocuklarınızda/torunlarınızda yararlanabilsin” Bundan daha güzel/doğru ne olabilir ki!

Osman Erdem-2021